

PRAVILNIK

O DODATNOJ OBRAZOVNOJ, ZDRAVSTVENOJ I SOCIJALNOJ PODRŠCI DETETU I UČENIKU

("Sl. glasnik RS", br. 63/2010)

Član 1

Ovim pravilnikom uređuju se bliži uslovi za procenu potreba za pružanjem dodatne obrazovne, zdravstvene ili socijalne podrške detetu i učeniku i sastav i način rada interresorne komisije (u daljem tekstu: Komisija).

Procena u smislu stava 1. ovog člana zasniva se na celovitom i individualizovanom pristupu, zasnovanom na jednakim mogućnostima u sagledavanju potreba deteta i učenika, sa ciljem da se pružanjem odgovarajuće podrške omogući društvena uključenost kroz pristup pravima, uslugama i resursima.

U ovom pravilniku koristi se muški gramatički rod, s tim da se odnosi na osobe muškog i ženskog roda, bez diskriminacije.

Član 2

Dodatna podrška obezbeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu svakom detetu, odnosno učeniku (u daljem tekstu: dete) iz društveno osetljivih grupa, kome je usled socijalne uskraćenosti, smetnji u razvoju, invaliditeta, teškoća u učenju i drugih razloga potrebna dodatna podrška u obrazovanju, zdravstvu ili socijalnoj zaštiti.

Član 3

Dodatna podrška obuhvata zdravstvene, socijalne i obrazovne usluge koje se pružaju detetu i omogućavaju mu punu društvenu uključenost i napredovanje.

Dodatna podrška odnosi se na prava i usluge koje detetu obezbeđuju prevazilaženje fizičkih i socijalnih prepreka ka nesmetanom obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti od značaja za uključivanje u obrazovni proces, život u zajednici i uspešno napredovanje.

Član 4

Procena potreba vrši se radi sagledavanja potreba deteta i mogućnosti da se u porodici, u redovnom sistemu obrazovanja, u posebnoj predškolskoj grupi ili školi, u ustanovi socijalne ili zdravstvene zaštite, u skladu sa zakonom i drugim propisima obezbede sledeće mere podrške:

1. neposredna dodatna podrška koja zahteva dodatna finansijska sredstva:

- 1) prilagođavanje i nabavka udžbenika i nastavnih sredstava (npr. na Brajevom pismu i slično, zavisno od potreba učenika),
- 2) individualni obrazovni plan koji podrazumeva prilagođavanje standarda postignuća iz jednog ili više predmeta,
- 3) upotreba prilagođenih nastavnih sredstava i asistivne tehnologije (upotreba alternativnih načina i sredstava komunikacije - sličice, crteži i fotografije, predmeti, prilagođen raspored časova, poseban način obeležavanja mesta u učionici, poseban način obeležavanja mesta za materijal za rad, poseban način obeležavanja mesta za odlaganje završenih radova i sl., računari, prilagođene tastature, ekran na dodir (tač-skrin), prilagođeni miševi, posebni softveri, tajmeri i satovi, diktafoni i sl.),
- 4) angažovanje pedagoškog asistenta u obrazovno-vaspitnom radu, prema potrebi (tokom celog dana ili samo za neke predmete ili aktivnosti),
- 5) obezbeđivanje obuke za učenika za korišćenje Brajevog pisma, samostalno kretanje, korišćenje sredstava asistivne tehnologije, znakovnog jezika ili drugih alternativnih načina komunikacije,
- 6) prevazilaženje jezičke barijere, kao podrška deci kojoj maternji jezik nije srpski,
- 7) angažovanje pratioca za ličnu pomoć detetu radi lakšeg funkcionisanja i komunikacije sa drugima tokom ostvarivanja vaspitno-obrazovnog rada u predškolskoj ustanovi ili obrazovno-vaspitnog rada u školi, tokom celodnevne nastave ili produženog boravka, vannastavnih aktivnosti, izvođenja nastave u prirodi, izleta, ekskurzija, odmora i slično,
- 8) organizovanje obrazovne podrške u slučaju dužeg izostajanja iz škole zbog teških i hroničnih bolesti radi ostvarivanja kontinuiteta u obrazovanju, u vidu pojačane dopunske nastave, individualnog rada i angažovanja stručnjaka sa specijalizovanim znanjima,
- 9) vaspitanje i obrazovanje u posebnoj razvojnoj grupi, kao i obrazovanje u školi ili odeljenju za obrazovanje učenika sa smetnjama u razvoju, a u skladu sa posebno obrazloženim mišljenjem Komisije, ukoliko je priroda i ozbiljnost teškoća u razvoju deteta takva da se obrazovanjem u redovnoj grupi, školi ili odeljenju, ne mogu postići zadovoljavajući rezultati i pored pomoćnih sredstava i dodatnih usluga,
- 10) ostvarivanje predškolskog programa za rad sa decom sa smetnjama u razvoju,

- 11) angažovanje psihologa ili osobe koja poznaje dete u ostvarivanju zdravstvene zaštite,
- 12) pravo na usluge zdravstvene zaštite, koje nisu obuhvaćene zdravstvenim osiguranjem i službe kućnog lečenja i nege,
- 13) omogućavanje besplatnog učešća u kulturnim, sportskim i rekreativnim aktivnostima koje organizuje škola;

2. posredna dodatna podrška koja zahteva dodatna finansijska sredstva:

- 1) prilagođavanje okruženja (prilaza i unutrašnjeg prostora ustanove: postavljanjem rampe, gelendera, ugradnjom lifta, prilagođavanjem toaleta, prilagođavanjem staze, kao pomoći pri samostalnom kretanju za decu oštećenog vida ili decu koja ne vide, postavljanjem lampe, table-putokaza, naziva na vratima na jeziku koji je u službenoj upotrebi i jeziku nacionalne manjine, sa simbolom, mapom prostora i sl.),
- 2) obavezno stručno usavršavanje vaspitača, nastavnika i stručnih saradnika neposredno angažovanih u obrazovno-vaspitnom radu, u skladu sa inkluzivnim principima i obuka za korišćenje sredstava asistivne tehnologije, alternativnih načina komunikacije (npr. za znakovni jezik i slično),
- 3) povećanje osetljivosti putem edukacije svih zaposlenih u obrazovnoj, zdravstvenoj ili socijalnoj ustanovi za načine zadovoljavanja potreba dece iz društveno osetljivih grupa,
- 4) povećanje osetljivosti i edukacija vršnjaka i njihovih roditelja za prihvatanje dece kojima je usled smetnji u razvoju, poteškoća u učenju, socijalne uskraćenosti i drugih razloga potrebna dodatna podrška,
- 5) savetodavni rad sa roditeljima ili starateljima deteta kome je potrebna dodatna podrška u obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj ustanovi,
- 6) obezbeđivanje podrške obrazovnoj, zdravstvenoj ili socijalnoj ustanovi radi prilagođavanja uslova i okruženja i nabavke sredstava za rad sa detetom kome je potrebna dodatna obrazovna podrška,
- 7) obezbeđivanje produženog boravka u obrazovnoj ustanovi, odnosno dnevnog boravka u socijalnoj zaštiti,
- 8) obezbeđivanje prevoza od mesta stanovanja do obrazovne ustanove, odnosno od obrazovne ustanove do dnevnog boravka,
- 9) obezbeđivanje ishrane u školskim kuhinjama, odeće i obuće, besplatnih udžbenika i pribora za školu, literature za učenike i nastavnike,

10) obezbeđivanje besplatne pravne pomoći preko nadležnih organa jedinice lokalne samouprave.

Osim dodatne podrške iz stava 1. ovog člana, u proceni potreba deteta mogu se sagledavati mogućnosti za pružanjem drugih oblika podrške, u skladu sa potrebama deteta.

Član 5

Procena potreba deteta za pružanjem dodatne podrške (u daljem tekstu: postupak procene) vrši se po zahtevu roditelja, odnosno staratelja deteta i po službenoj dužnosti - na inicijativu obrazovne, zdravstvene ili ustanove socijalne zaštite, odnosno pružaoca usluga socijalne zaštite, uz saglasnost roditelja, odnosno staratelja deteta.

Pokretanju postupka po službenoj dužnosti prethodi stručni i savetodavni rad sa roditeljem radi pružanja potpunih informacija o oblicima dodatne podrške.

Ukoliko roditelj, odnosno staratelj deteta nije saglasan sa pokretanjem postupka procene po službenoj dužnosti, a podnositelj inicijative je procenio da se takvim postupkom nanosi šteta detetu, podnositelj inicijative dužan je da o tome obavesti nadležni organ starateljstva, radi preduzimanja mera iz njegove nadležnosti i zaštite najboljeg interesa deteta.

Zahtev, odnosno inicijativa za pokretanje postupka procene (u daljem tekstu: zahtev) sadrži: ime, prezime i jedinstveni matični broj deteta; datum i mesto rođenja; prebivalište deteta, a ako je dete smešteno u ustanovi socijalne zaštite i podatke o ustanovi; ime i prezime roditelja, odnosno staratelja deteta i kontakt podatke podnosioca zahteva; kontakt podatke izabranog lekara, razloge i obrazloženje za pokretanje postupka procene; potpis lica koje predlaže pokretanje postupka procene; potpis, odnosno saglasnost roditelja, odnosno staratelja deteta, datum i mesto podnošenja predloga za procenu.

Zahtev iz stava 4. ovog člana podnosi se izabranom lekaru nadležnog doma zdravlja.

Izabrani lekar obrađuje zahtev, unoseći potrebne podatke i upućuje ga Komisiji, u roku od sedam dana od podnošenja.

Sastanak Komisije, radi razmatranja zahteva, održava se u roku od sedam dana od dobijanja zahteva.

U postupku procene Komisija je dužna da na osnovu utvrđene situacije ustanovi podršku koju dete već dobija i preporuči dodatnu podršku iz oblasti obrazovanja, zdravstvene ili socijalne zaštite, uključujući i onu koja zahteva dodatna finansijska sredstva, kao i da odredi način realizacije koordinisane međuresorne saradnje, sa ciljem uključivanja deteta u život zajednice i obezbeđivanja uslova za maksimalni razvoj deteta.

Obrazac zahteva iz stava 4. ovog člana (Obrazac broj 1) odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 6

Komisija ima tri stalna i dva povremena člana.

Izuzetno, za dete koje već dobija podršku iz oblasti obrazovanja, zdravlja i socijalne zaštite, na sastanke Komisije poziva se po jedno lice iz svake oblasti koje ima najviše saznanja o detetu.

Stalni članovi Komisije su: predstavnik sistema zdravstvene zaštite (pedijatar); predstavnik obrazovno-vaspitnog sistema (školski psiholog); predstavnik sistema socijalne zaštite (stručni radnik na poslovima socijalnog rada);

Broj i sastav povremenih članova Komisije određuje se za svako pojedinačno dete tako što se iz dva sistema, iz kojih je podrška od posebnog značaja, kao član komisije poziva po jedno lice koje ima najviše saznanja o detetu.

Povremeni član može da bude:

- 1) predstavnik zdravstvene zaštite (izabrani lekar ili lekar specijalista);
- 2) predstavnik obrazovanja (vaspitač, nastavnik razredne nastave, odeljenjski starešina, predmetni nastavnik ili stručni saradnik zaposlen u obrazovnoj ustanovi koju dete pohađa);
- 3) predstavnik socijalne zaštite (stručni radnik iz ustanove socijalne zaštite, voditelj slučaja, predstavnik ustanove socijalne zaštite u koju je dete smešteno i dr.).

Član 7

Stalne članove Komisije imenuje opštinska, odnosno gradska uprava. Dve ili više opština mogu da obrazuju zajedničku komisiju.

Predsednika Komisije biraju stalni članovi Komisije iz svojih redova.

Povremene članove Komisije određuje predsednik Komisije.

Član 8

Koordinator Komisije je lice zaposленo u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi, koje je aktom o sistematizaciji poslova određeno da pruža stručnu i administrativno-tehničku potporu Komisiji.

Koordinator Komisije: prikuplja dokumentaciju koja je neophodna za pokretanje i vođenje postupka procene i koja doprinosi utvrđivanju i razumevanju načina zadovoljenja potreba

deteta; dostavlja dokumentaciju članovima Komisije; organizuje i administrira proces procene potreba za dodatnom podrškom detetu; saziva povremene članove komisije na osnovu dokumentacije i informacija od roditelja i obavlja druge poslove za potrebe Komisije i po nalogu predsednika Komisije.

Koordinator učestvuje u radu Komisije, bez prava odlučivanja.

Član 9

Komisija radi u sedištu koje određuje opštinska, odnosno gradska uprava.

Komisija upoznaje roditelja, odnosno staratelja sa načinom rada Komisije u postupku procene, kao i mogućim dodatnim opservacijama i postupanjima Komisije o pitanjima od značaja za procenu.

Roditelj, odnosno staratelj deteta ima pravo da prisustvuje radu Komisije i dužan je da pruži sve informacije o detetu od značaja za rad Komisije.

Na zahtev roditelja, u postupak procene može da se uključi lice koje dobro poznaje dete, tako da svojim učešćem može da doprinese kvalitetnoj proceni potreba za dodatnom podrškom detetu (osoba od poverenja).

Tokom procene potreba za pružanjem dodatne podrške detetu svaki član Komisije dužan je da se pridržava propisa iz svoje nadležnosti, kao i standarda i pravila struke.

Svaki član Komisije neposredno vrši opservaciju i utvrđuje potrebe deteta za pružanjem podrške u okviru svog domena rada, a svoje mišljenje o potrebama deteta za dodatnom podrškom u oblasti zdravstvene zaštite, socijalne zaštite i obrazovanja daje na Obrascu broj 2.

Svaki član Komisije svoje mišljenje dostavlja koordinatoru, u roku od 15 dana od datuma pokretanja postupka procene.

Svaki član Komisije dužan je da roditeljima ili starateljima, na razumljiv i za njih jasan način, obrazloži svoje mišljenje, a predsednik Komisije da obrazloži zajedničko mišljenje Komisije.

Svaki član Komisije u toku postupka procene treba da koristi podatke dobijene: od roditelja; iz razgovora sa detetom; na osnovu primene instrumenata za procenu iz domena njegove stručnosti; uvidom u školska postignuća i druga praktična znanja i veštine; iz obrazovne ustanove koju dete pohađa ili je prethodno pohađalo.

Ukoliko je neophodno, član Komisije upućuje dete na dodatne specijalističke i druge pregledе, u skladu sa zakonom.

Komisija je dužna da, u roku od 45 dana od dana podnošenja zahteva za pokretanje postupka procene, na Obrascu broj 3 sačini zajedničko, obrazloženo mišljenje, na

osnovu pojedinačne procene svakog člana Komisije i usaglašenih stavova stalnih i povremenih članova.

Mišljenje Komisije sadrži individualni plan podrške detetu.

Obrasci br. 2 i 3 iz st. 6. i 11. ovog člana, odštampani su uz ovaj pravilnik i čine njegov sastavni deo.

Član 10

Svaki član Komisije prati efekte izvršavanja predložene podrške za dete iz oblasti struke i sistema čiji je predstavnik.

Komisija je obavezna da dostavlja redovne izveštaje o svom radu opštinskoj odnosno gradskoj upravi, kao i resornim ministarstvima o predloženoj i pruženoj podršci, najmanje dva puta godišnje.

Član 11

Procena potreba deteta za dodatnom podrškom vrši se na osnovu sledećih principa:

- 1) poštovanje urođenog dostojanstva i individualne samostalnosti uključujući slobodu sopstvenog izbora;
- 2) uvažavanje razlika i njihovo prihvatanje kao dela ljudske raznolikosti;
- 3) zabrana diskriminacije;
- 4) uvažavanje razvojnih sposobnosti dece iz osetljivih grupa kao i poštovanje prava dece iz osetljivih grupa na očuvanje svog identiteta;
- 5) obezbeđivanje pune uključenosti u obrazovni sistem i kvalitetno napredovanje.

Član 12

U postupku procene potreba za pružanjem dodatne podrške, Komisija posebno mora da obezbedi:

- 1) da se opservacija i razgovor sa detetom obavi u za njega bezbednom, priјатном i prirodnom okruženju: vršnjačkoj grupi, odeljenju, porodici;
- 2) da se tokom postupka procenjivanja poštuje privatnost deteta i porodice;
- 3) da su instrumenti za procenu i drugi materijali koji se koriste u postupku procene prilagođeni, testovski nepristrasni i da daju verodostojne podatke;

- 4) da su postupak i rezultati postupka procene usmereni na prevazilaženje prepreka za razvoj;
- 5) da su postupak, instrumenti za procenu i drugi materijali odabrani i sprovedeni na jeziku koji dete najbolje razume (maternjem jeziku i/ili znakovnom jeziku) ili korišćenjem detetu prilagođenog načina komunikacije;
- 6) da roditelj ili staratelj deteta ili osoba od poverenja koju izabere roditelj ili staratelj deteta može da bude prisutna sve vreme tokom postupka procenjivanja;
- 7) da se postupak procene odloži ukoliko je dete uznemireno ili bolesno i dogovori nov termin za sprovođenje procene.

Član 13

Mišljenje Komisije sadrži: lične podatke o detetu; podatke o članovima komisije; mesto obavljanja procene; metodologiju procene - korišćene instrumente i tehnike u postupku procene; opis deteta i okolnosti u kojima žive dete i porodica; identifikovane prepreke sa kojima se dete suočava (socijalne, zdravstvene, obrazovne, sredinske); individualni plan podrške detetu, zasnovan na pravima i uslugama u okviru sistema zdravstvene, socijalne zaštite i obrazovanja koje dete već koristi ili ima pravo da koristi, proceni potreba za pružanjem dodatne podrške detetu, vrsti potrebne dodatne podrške i načinu njenog ostvarivanja u cilju prevazilaženja prepreka, uključujući koordinisanu interresornu saradnju; vremenski rok za realizaciju dodatnih mera podrške; mesto realizacije dodatne podrške.

Mišljenje Komisije sadrži i podatke o smetnjama u razvoju deteta - za potrebe ostvarivanja prava na finansijsku podršku porodici sa decom i drugih prava iz oblasti socijalne zaštite.

Mišljenje Komisije dostavlja se roditelju, odnosno staratelju deteta.

Protiv mišljenja Komisije roditelj, odnosno staratelj deteta može izjaviti prigovor Komisiji, u roku od osam dana od dana dostavljanja.

Komisija preispituje svoje mišljenje po prigovoru i daje konačno mišljenje.

Mišljenje Komisije dostavlja se roditelju, odnosno staratelju i nadležnom organu, odnosno službi koja treba da obezbedi dodatnu podršku, u skladu sa zakonom.

Član 14

Komisija vodi evidenciju i čuva dokumentaciju o svom radu, i to:

- 1) vodi evidenciju dece upućene na Komisiju;

- 2) vodi evidenciju dece kojima je predložena dodatna podrška;
- 3) evidentira i čuva zapisnike sa sednica, mišljenja Komisije i dokumentaciju za svako dete, na osnovu koje je vršena procena.

O vođenju evidencije i čuvanju dokumentacije o radu Komisije stara se koordinator Komisije.

Evidencija i dokumentacija Komisije čuvaju se trajno.

Član 15

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Obrazac broj 1

Na osnovu člana 5. stav 5. Pravilnika o dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci detetu i učeniku ("Službeni glasnik RS", broj 63/10), podnosim

ZAHTEV/INICIJATIVU KOMISIJI ZA PROCENU POTREBA ZA PRUŽANJEM DODATNE OBRAZOVNE, ZDRAVSTVENE ILI SOCIJALNE PODRŠKE DETETU/UČENIKU ZA POKRETANJE POSTUPKA PROCENE*

Lični podaci o detetu

Ime i prezime deteta: _____

Datum rođenja: _____ JMBG: _____

Mesto i opština rođenja deteta: _____

Boravište deteta (zaokružiti jednu od ponuđenih mogućnosti):
a) u porodici roditelja/staratelja
b) u hraniteljskoj porodici
v) u ustanovi socijalne zaštite

Adresa boravišta deteta: _____

Lica za kontakt

Kontakt podaci roditelja, staratelja odnosno hranitelja deteta (ime i prezime, adresa, kontakt telefon, imejl)

majka: _____

otac: _____

hranitelj: _____

staratelj: _____

Kontakt podaci za ustanovu koja predlaže postupak procene

naziv ustanove: _____

sedište: _____

telefon: _____

imejl: _____

ime i prezime zakonskog zastupnika ustanove:

Razlozi i obrazloženje predlaganja postupka procene²

Prilozi

Posebne napomene (npr. tokom postupka procene postoje potrebe za prevodiocem sa maternjeg jezika deteta/roditelja, znakovnog jezika, kao i druge posebne napomene od važnosti za postupak procene):

Prijemni pečat (zdravstvene ustanove u kojoj je zaposlen izabrani lekar)

Izabrani lekar

Ime i prezime: _____

Kontakt telefon i imejl lekara: _____

Ustanova: _____

Adresa ustanove: _____

Telefon i imejl ustanove: _____

Datum podnošenja/prosleđivanja zahteva komisiji _____

**Potpis ili faksimil
izabranog lekara**

Pečat zdravstvene ustanove

Potpisi

**Podnositelj zahteva / davalac saglasnosti
Roditelj / staratelj deteta⁴**

(Ime, prezime, JMBG i potpis)

Podnositac inicijative⁵

(Naziv i sedište ustanove, potpis ovlašćenog zastupnika i pečat ustanove)

Mesto i datum:⁶

_____ , _____ 20 ____. godine

Broj: ⁷ Datum: Mesto:	
--	--

- 1 Sadržaj zahteva popunjava roditelj odnosno staratelj deteta, ili obrazovna, zdravstvena odnosno ustanova socijalne zaštite, uz saglasnost roditelja, odnosno staratelja deteta. Zahtev se podnosi izabranom lekaru.*
- 2 Popunjava podnositac zahteva/inicijative. Potrebno je izneti sve razloge za predlaganje postupka procene.*
- 3 Navesti dokumenta (nalaze, mišljenja, izveštaje i dr.) koji ukazuju na potrebu za postupkom procene i obezbeđenjem podrške detetu i koji se dostavljaju u prilogu zahteva/inicijative.*
- 4 Zaokružiti svojstvo potpisnika (roditelj ili staratelj deteta). Roditelj, odnosno staratelj se javlja kao podnositac zahteva, ili kao davalac saglasnosti, ukoliko inicijativu podnosi ovlašćena ustanova.*
- 5 Ukoliko se postupak predlaže po inicijativi ovlašćene ustanove, istu potpisuje zakonski zastupnik (direktor) ustanove.*
- 6 Ako je podnositac zahteva roditelj.*
- 7 Ako je podnositac zahteva ustanova.*

Obrazac broj 2

Na osnovu člana 9. stav 6. Pravilnika o dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci detetu i učeniku ("Službeni glasnik RS", broj 63/10), dajem sledeće

MIŠLJENJE ČLANA KOMISIJE ZA PROCENU POTREBA ZA PRUŽANJEM DODATNE OBRAZOVNE, ZDRAVSTVENE ILI SOCIJALNE PODRŠKE DETETU/UČENIKU

Lični podaci o detetu (popunjava koordinator Komisije)

Ime i prezime deteta: _____

Datum rođenja: _____ JMBG: _____

Podaci o članu Komisije

Ime i prezime	
Predstavnik sistema	a) obrazovanja b) zdravlja c) socijalne zaštite
Svojstvo	a) stalni član Komisije b) povremeni član Komisije
Profesija	
Naziv ustanove u kojoj radi	
Adresa ustanove u kojoj radi	
Radno mesto u ustanovi	
Telefon i imejl ustanove	
Telefon i imejl člana Komisije	

Evidencija o radu člana Komisije tokom postupka procene

Mesto obavljanja procene	Datum i vreme trajanja procene	Korišćeni pregledi, metode, tehnike, instrumenti	Proceni prisustvovao: ime, prezime, svojstvo/veza sa detetom

Uslovi života deteta1

Opis deteta i njegovog funkcionisanja:

Na osnovu pregleda, primenjenih tehnika, metoda procene, instrumenata:

Na osnovu nalaza, mišljenja i izveštaja stručnjaka i nadležnih organa, ustanova ili organizacija:²

Na osnovu dobijenih podataka, kontakta sa detetom i porodicom, razgovora i posmatranja deteta u prirodnim životnim situacijama, procenjuju se:

(a) snage deteta i porodice

(b) prepreke i teškoće sa kojima se dete i porodica susreću

Na osnovu dobijenih podataka od roditelja/staratelja/hranitelja deteta, iz njihovog iskustva, neposrednog uvida i saznanja, procenjuju se:

(a) snage deteta i porodice

(b) prepreke i teškoće sa kojima se dete i porodica susreću

Na osnovu dobijenih podataka od osobe od poverenja, iz njenog iskustva, neposrednog uvida i saznanja, procenjuju se:

(a) snage deteta i porodice

(b) prepreke i teškoće sa kojima se dete i porodica susreću

Pravo na podrške u sistemu obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite:³

Podrške koje je dete ostvarilo u sistemu obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite:⁴

Vrsta podrške	Ustanova pružala podrške	Mesto pružanja podrške (grad, okruženje: npr. porodica, škola, zdravstvena ustanova i dr.)	Početak pružanja podrške i učestalost

Ostvarene usluge/podrška, od strane udruženja, privatne ustanove, pojedinaca i dr.:⁵

Vrsta podrške	Pružalac podrške	Mesto pružanja podrške (grad, okruženje: npr. porodica, škola, zdravstvena ustanova i dr.)	Početak pružanja podrške i učestalost

Mišljenja učesnika u postupku procene o vidovima podrške koji su detetu potrebni (upisuje član Komisije):

Ime i prezime i svojstvo učesnika u postupku _____
Mišljenje:

Datum: _____ Potpis: _____

Ime i prezime i svojstvo učesnika u postupku _____
Mišljenje:

Datum: _____ Potpis: _____

Ime i prezime i svojstvo učesnika u postupku _____
Mišljenje:

Datum: _____ Potpis: _____

Mišljenje o potrebi za podrškom i dodatnom podrškom, radi ostvarivanja kvalitetnog života deteta i porodice i njihovog uključivanja u život zajednice, u oblasti:⁶

Zdravstvene zaštite:

Obrazovanja, kulture, sporta i rekreacije:

Socijalne zaštite:

Posebne napomene člana Komisije

--	--

Mesto i datum: _____, _____. 20____. godine	Član Komisije: _____
---	--------------------------------

Koordinator Komisije primio Mišljenje člana Komisije

Datum: _____

Opština: _____

Sedište/adresa: _____

Potpis: _____

¹ Član Komisije opisuje uslove života u oblasti koju predstavlja, kao na primer: (a) iz perspektive predstavnika sistema zdravstva i zdravstvenih potreba deteta navesti: da li dete i članovi porodice poseduju dokumenta koja obezbeđuju pravo na zdravstvenu zaštitu; da li materijalno-prostorno-higijenski uslovi obezbeđuju osnovne zdravstvene standarde; da li je sprovedena neophodna zdravstvena zaštita deteta (npr. redovni

sistematski pregledi, vakcinacija i dr.); (b) iz perspektive predstavnika sistema obrazovanja, tj. obrazovnih i vaspitno-razvojnih potreba deteta, navesti: da li je dete već uključeno u obrazovanje (ako jeste, navesti naziv predškolske ustanove/škole i grupu/razred); da li članovi porodice mogu da pruže pomoć detetu u učenju i procesu obrazovanja; da li postoji adekvatan prostor za učenje; da li porodica može da obezbedi knjige i pribor za učenje, udaljenost škole i dr.; (v) iz perspektive predstavnika sistema socijalne zaštite, opisati okolnosti u vezi sa ostalim navedenim potrebama deteta, i to: materijalno stanje porodice; da li odnosi u porodici obezbeđuju skladan razvoj deteta; da li porodica može da iznese uključivanje deteta u obrazovanje i druge segmente života zajednice radi ostvarivanja osnovnih potreba deteta; kakvi su odnosi među članovima porodice u pogledu bliskosti, pripadanja i uvažavanja; da li porodica detetu obezbeđuje socijalne veze sa širim porodičnim i društvenim okruženjem; kako dete provodi slobodno vreme, da li zadovoljava kulturne potrebe, da li se bavi sportom; da li je dete u porodici bezbedno, udaljenost škole, prevoz do škole i dr.

2 Član Komisije koristi nalaze, mišljenja i izveštaje priložene uz zahtev (obrazac broj 1).

3 Član Komisije upisuje vrste podrške i dodatne podrške na koje dete i porodica imaju pravo prema važećim propisima (na nivou Republike Srbije, autonomne pokrajine, grada/opštine), bez obzira na to da li ih je dete ostvarilo ili nije. Prema članu 3.

Pravilnika: "Podrška obuhvata sve usluge zdravstvene, socijalne zaštite i podrške u oblasti obrazovanja, koje se pružaju u skladu sa propisima i detetu omogućavaju punu društvenu uključenost i napredovanje. Dodatna podrška se odnosi na prava i usluge koje detetu obezbeđuju prevazilaženje fizičkih i socijalnih prepreka ka nesmetanom obavljanju svakodnevnih životnih aktivnosti od značaja za uključivanje u obrazovni proces, život u zajednici i uspešno napredovanje."

4 Član Komisije upisuje vrstu ostvarene vaninstitucionalne podrške, u svojoj oblasti.

5 Član Komisije upisuje vrstu ostvarene vaninstitucionalne podrške, u svojoj oblasti.

6 Član Komisije iznosi mišljenje o potrebi za podrškom i dodatnom podrškom, u svojoj oblasti. Potrebno je naznačiti što konkretnije vrste potrebne podrške/dodatne podrške, pri tom prvenstveno imati na umu mogućnosti iz Pravilnika (videti član 4. Pravilnika).

Član Komisije može predložiti i druge vrste podrške i dodatne podrške, u skladu sa propisima i mogućnostima različitih sistema.

Obrazac broj 3

Na osnovu čl. 9. i 13. Pravilnika o dodatnoj obrazovnoj, zdravstvenoj i socijalnoj podršci detetu i učeniku ("Službeni glasnik RS", broj 63/10), podnosimo

MIŠLJENJE KOMISIJE ZA PROCENU POTREBA ZA PRUŽANJEM DODATNE OBRAZOVNE, ZDRAVSTVENE ILI SOCIJALNE PODRŠKE DETETU/UČENIKU

Lični podaci o detetu

Ime i prezime deteta: _____

Datum rođenja: _____ JMBG: _____

Podaci o članovima Komisije

	Ime i prezime	Broj kontakata ¹
Predsednik Komisije		
Stalni član Komisije		
Stalni član Komisije		
Povremenih član Komisije		
Povremenih član Komisije		
Povremenih član Komisije		
Ukupan broj kontakata:		

Sastanku prisustvuju

Ime i prezime, roditelj deteta ²	
Ime i prezime, staratelj deteta	
Ime i prezime, hranitelj deteta	
Ime i prezime, osoba od poverenja	
Ime i prezime, prevodilac	

Opis deteta i njegovog funkcionisanja (predsednik Komisije integriše individualne opise članova Komisije):

Na osnovu pregleda, primenjenih tehnika, metoda procene, instrumenata:

Na osnovu nalaza, mišljenja i izveštaja stručnjaka i nadležnih organa, ustanova ili organizacija:

Na osnovu dobijenih podataka, kontakta sa detetom i porodicom, razgovora i posmatranja deteta u prirodnim životnim situacijama, procenjuju se:

(a) snage deteta i porodice

(b) prepreke i teškoće sa kojima se dete i porodica susreću

Na osnovu dobijenih podataka od roditelja/staratelja/hranitelja deteta, iz njegovog iskustva, neposrednog uvida i saznanja, procenjuju se:

(a) snage deteta i porodice

(b) prepreke i teškoće sa kojima se dete i porodica susreću

Na osnovu dobijenih podataka od osobe od poverenja, iz njenog iskustva, neposrednog uvida i saznanja, procenjuju se:

(a) snage deteta i porodice

(b) prepreke i teškoće sa kojima se dete i porodica susreću

Pravo na podršku u sistemu obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite
(predsednik Komisije integriše individualne opise članova Komisije):

Podrške koje je dete ostvarilo u sistemu obrazovanja, zdravstvene i socijalne zaštite (predsednik Komisije integriše individualne opise članova Komisije):

Vrsta podrške	Ustanova pružala podrške	Mesto pružanja podrške (grad, okruženje: npr. porodica, škola, zdravstvena ustanova i dr.)	Početak pružanja podrške i učestalost

Ostvarene usluge/podrška, od strane udruženja građana, privatne ustanove, pojedinaca i dr. (predsednik Komisije integriše individualne opise članova Komisije):

Vrsta podrške	Pružalac podrške	Mesto pružanja podrške (grad, okruženje: npr. porodica, škola, zdravstvena ustanova i dr.)	Početak pružanja podrške i učestalost

Mišljenja učesnika u postupku procene o vidovima podrške koji su detetu potrebni (predsednik Komisije navodi mišljenja svih učesnika u postupku: roditelja, staratelja, hranitelja, deteta, osobe od poverenja, vršnjaka i dr.):

Integrисана mišljenja o potrebi za podrškom i dodatnom podrškom, radi ostvarivanja kvalitetnog života deteta i porodice i njihovog uključivanja u život zajednice, u oblasti:

Zdravstvene zaštite:

Obrazovanja, kulture, sporta i rekreativne aktivnosti:

Socijalne zaštite:

Usaglašeno zajedničko mišljenje Komisije o potrebi za podrškom i dodatnom podrškom, u oblasti:

Zdravstvene zaštite:

Obrazovanja, kulture, sporta i rekreacije:

Socijalne zaštite:³

Individualni plan podrške detetu:

Opšti cilj:

Očekivani ishodi:	Zadatak/aktivnost/usluga/mera:	Odgovorna osoba / služba:	Vremenski okvir:
1)	1.1.		
	1.2.		
	1.3.		
2)	2.1.		
	2.2.		
	2.3.		
3)	3.1.		
	3.2.		
	3.3.		
4)	4.1.		
	4.2.		
	4.3.		
5)	5.1.		
	5.2.		
	5.3.		

Napomene (upisati rok za preispitivanje individualnog plana podrške i druge napomene važne za njegovu realizaciju):

Potpisi:

Predsednik Komisije:

Članovi komisije:

Koordinator Komisije:

Upoznat sa mišljenjem
Komisije i individualnim planom⁴
Datum: _____
Potpis roditelja/staratelja:
_____

Broj predmeta: Datum: Mesto:	
------------------------------------	--

- 1 Upisuje se broj kontakata koji je svaki član Komisije imao sa detetom, roditeljem/starateljem/hraniteljem - iz odeljka "Evidencija o radu člana Komisije tokom postupka procene" u obrascu broj 2.*
- 2 Upisuju se podaci o jednom ili oba roditelja deteta, ukoliko prisustvuju sastanku Komisije.*
- 3 Prema članu 13. stav 2. Pravilnika: "Mišljenje Komisije sadrži i podatke o smetnjama u razvoju deteta - za potrebe ostvarivanja prava na finansijsku podršku porodici sa decom i drugih prava iz oblasti socijalne zaštite." Komisija za potrebe ostvarenja prava deteta na dodatak za pomoć i negu drugog lica, prava na uvećan dodatak za pomoć i negu drugog lica i odgovarajućeg prava na finansijsku podršku porodici sa decom daje usaglašeno zajedničko mišljenje sa podacima o smetnjama u razvoju deteta, pri čemu koristi terminologiju iz propisa kojima se uređuju ta prava i definišu uslovi za njihovo ostvarenje.*
- 4 Roditelj, odnosno staratelj deteta svojim potpisom potvrđuje da je upoznat sa mišljenjem i individualnim planom kao i da mu je dostavljen primerak mišljenja i individualnog plana. Roditelj, odnosno staratelj Komisiji može izjaviti prigovor, u roku od 8 dana. Ukoliko ne podnese prigovor, smatra se da je dao saglasnost za sprovođenje individualnog plana podrške.*